

การศึกษาการสอนภาษาไทยของครูภาษาไทยดีเด่นในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี

นายทุน ภาษีธรรม

สถาบันวิทยบริการ
วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาประถมศึกษา

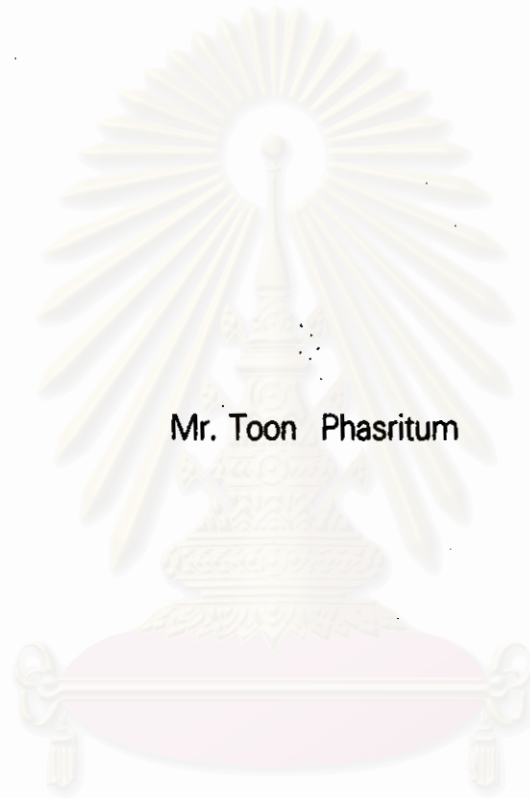
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-290-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF THAI LANGUAGE TEACHING OF OUTSTANDING THAI LANGUAGE
TEACHERS IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE
PATTANI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

Mr. Toon Phasritum

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-634-290-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาการสอนภาษาไทยของครูภาษาไทยดีเด่นในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี

โดย

นายทูน ภาษีธรรม

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

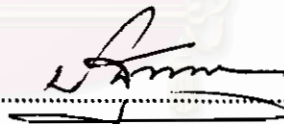
รองศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ จิตระดับ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

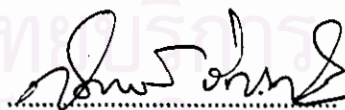

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ งามสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ปิตินันท์ สุทธิสาร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ จิตระดับ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จีระพันธุ์ พูลพัฒน์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ทุน ภาษีธรรม : การศึกษาการสอนภาษาไทยของครูภาษาไทยดีเด่นในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี (A STUDY OF THAI LANGUAGE
TEACHING OF OUTSTANDING THAI LANGUAGE TEACHERS IN SCHOOL
UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE PATTANI PROVINCIAL
PRIMARY EDUCATION) อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สมพงษ์ จิตระดับ, 254 หน้า.
ISBN 974-634-290-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการจัดการสอนภาษาไทย 2) เพื่อศึกษาการ
ปฏิบัติงานด้านงานกิจการนักเรียน งานแนะแนว งานธุรการ และงานพัฒนา 3) เพื่อศึกษา
คุณลักษณะในการปฏิบัติงานด้านการมีคุณธรรมจรรยาบรรณ ของครูภาษาไทยดีเด่นสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี

ผลการวิจัยพบว่า ด้านการเตรียมการสอนครูภาษาไทยดีเด่นเตรียมการสอนล่วงหน้า
ทุกครั้ง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูภาษาไทยดีเด่นยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางตามวิธี
สอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ซึ่งการสอนจะใช้การเน้น ย้ำ ซ้ำ ทวน เป็นพิเศษสำหรับนักเรียนที่
พูดภาษามลายู ด้านการใช้สื่อการสอน ครูภาษาไทยดีเด่นผลิตขึ้นเอง และใช้บัตรคำ บัตรภาพ
แถบประโยค และของจริงบ่อยที่สุด ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน ครูภาษาไทยดีเด่นจัดเป็น
มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ด้านการวัดและประเมินผล ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่ใช้การสังเกต
ซักถามขณะสอน ให้ทำแบบฝึกหัดและทำแบบวัดจุดประสงค์ ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ครู
ภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่จัดกิจกรรมประกวดด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษาไทย ด้านการสอนซ่อมเสริม ครู
ภาษาไทยดีเด่นดำเนินการสอนตามปัญหาที่พบจากการวัดและประเมินผล ด้านหลักสูตรและการ
ปรับปรุงหลักสูตร ครูภาษาไทยดีเด่นปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นไม่ขัดต่อหลักศาสนา
อิสลาม

การปฏิบัติงานและงานด้านอื่น ๆ พบว่า ครูภาษาไทยดีเด่นรับผิดชอบงานอื่น ๆ เพิ่ม
ขึ้นจากการสอนปกติ ส่วนด้านงานกิจการนักเรียน ครูภาษาไทยดีเด่นดำเนินการร่วมกับครูใน
โรงเรียน ด้านงานแนะแนวเป็นการแนะแนวในห้องเรียน ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียน
ภาษาไทย งานธุรการเป็นการทำงานด้านงานธุรการชั้นเรียน ด้านงานพัฒนา ครูภาษาไทยดีเด่น
ศึกษาด้วยตนเองจากหนังสือ จากการอบรม และจากการพูดคุยกับผู้รู้

สำหรับคุณลักษณะในการปฏิบัติงานด้านการมีคุณธรรมจรรยาบรรณของครูภาษาไทย
ดีเด่น ตามความเห็นของครูและผู้บริหารพบว่า ด้านความขยันในเรื่องความกระตือรือร้นในการ
ปฏิบัติงาน และเรื่องการปฏิบัติงานเต็มความสามารถอย่างสม่ำเสมอ และด้านการประหยัดในเรื่อง
การรู้จักออมทรัพย์เพื่อความมั่นคงของฐานะอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการมีเมตตากรุณา มี
ความยุติธรรม มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีความอดทน มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู และการมี
ความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและดำรงชีวิตอยู่ในระดับมาก

ภาควิชาประถมศึกษา.....
สาขาวิชาประถมศึกษา.....
ปีการศึกษา2539.....

ลายมือชื่อนิติกร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม -

C640828 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD : THAI TEACHING / OUTSTANDING THAI LANGUAGE TEACHERS / PATTANI
TOON PHASRITUM : A STUDY OF THAI LANGUAGE TEACHING OF
OUTSTANDING THAI LANGUAGE TEACHERS IN SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE PATTANI PROVINCIAL PRIMARY
EDUCATION. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. SOMPONG JITRADUB,
Ph.D. 254 pp. ISBN 974-634-290-8

The purposes of this research were to study 1) Thai language teaching organization 2) operation in the aspects of student activities, guidance, administrative work and development work 3) qualitative operation Thai language teachers in school under the jurisdiction of the office of the Pattani provincial primary education.

Finding : Instructional preparation, outstanding Thai language teachers prepared instructions in advance regularly. Instructional activity organization, they taught and concentrated on students by using CLE methodology which will emphasize on repeat and revise especially for Malayu spoken students. Instructional media utilization, they manufactured media by themselves and frequently used word card, picture card, sentence of stripe and real things. Classroom position organization, they organized experienced-corners. Measurement and evaluation, most of them used observation, interrogation, performing exercises and learning objective exercises. Extra-curricular activities, most of them organized Thai language competition activities. Remedial teaching, they instructed relatively to the problems found from measurement and evaluation. Curriculum and curriculum improvement, they improved lessons by suitable state of locality and unopposed to Islamism principles.

Operation and other aspects of operation were found that besides their ordinary instructions they were also responsible in other aspects of operation. Students activities, they and other teachers in school collaborated. Guidance, they advised students to attend Thai language study. Administrative work, they performed in classroom. Development work, they studied by themselves from texts, training and talked to experts.

In addition, qualitative operation in the aspects of moral of outstanding Thai language teachers by teachers and administrators' opinion were found that the diligence about eagerness operation and operation was always in full ability. Economization in knowing how to save money for position firmness was in the highest level. Friendliness, justice, responsibility, discipline, patience, good attitude toward their occupation and democratic operation and support life were in high level.

ภาควิชา.....ประถมศึกษา.....

สาขาวิชา.....ประถมศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2539.....

ลายมือชื่อผู้นิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....-

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือของท่านอาจารย์ที่ปรึกษา
รองศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ จิตระดับ ซึ่งได้กรุณาแนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจน
ให้คำปรึกษา และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ
โอกาสนี้ และขอขอบพระคุณคณะกรรมการดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์
ปิตินันท์ สุทธสาร รองศาสตราจารย์ ดร. จีระพันธุ์ พูลพัฒน์ ซึ่งได้ชี้แนะให้ผู้วิจัยปรับปรุง
แก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ และสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่าน ที่กรุณาช่วยตรวจเครื่องมือในการวิจัย อีกทั้ง
เสนอแนะและปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณผู้บริหาร ครู และนักเรียน
ตลอดจนครูภาษาไทยดีเด่นทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี และ
ขอขอบคุณ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาให้ทุนอุดหนุนการทำวิจัย เป็น
เงิน 5,900 บาท

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการ
ศึกษาของผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา ขอขอบคุณเพื่อนๆทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และให้
กำลังใจตลอดมา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทูน ภาณีธรรม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญเรื่อง.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
วิธีดำเนินการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
หลักสูตรกลุ่มทักษะภาษาไทยตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).....	13
การเตรียมการสอน.....	20
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	26
การใช้สื่อการสอน.....	31
การวัดและประเมินผล.....	35
การสอนซ่อมเสริม.....	37
การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร กลุ่มทักษะวิชาภาษาไทย.....	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
แนวการสอนภาษาแก่นักเรียนที่พูดสองภาษา.....	43
แนวการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนที่พูดสองภาษา.....	45
แนวการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนที่พูดภาษามลายู.....	46
การปฏิบัติของครูภาษาไทยดีเด่น.....	49
งานกิจการนักเรียน.....	49
งานแนะแนว.....	52
งานธุรการ.....	56
งานพัฒนา.....	57
คุณลักษณะของครูดีเด่น.....	59
การคัดเลือกครูภาษาไทยดีเด่นของคุรุสภา.....	62
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	63
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	71
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
การเลือกประชากรและตัวอย่างประชากร.....	73
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	195
สรุปผลการวิจัย.....	196
อภิปรายผลการวิจัย.....	203
ข้อเสนอแนะของครูภาษาไทยดีเด่นในการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษาในวิชา ภาษาไทยให้เหมาะสมกับชุมชนที่พูดภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน.....	216
ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา.....	216
ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอนภาษาไทย.....	216
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	217

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
รายการอ้างอิง.....	218
ภาคผนวก.....	229
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	230
ภาคผนวก ข รายชื่อครูภาษาไทยดีเด่น จังหวัดปัตตานี.....	231
ภาคผนวก ค หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	232
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	233
ประวัติผู้เขียน.....	254

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	คุณลักษณะในการปฏิบัติงานด้านการมีคุณธรรม จรรยาบรรณของ ครูภาษาไทยดีเด่น.....	192

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย